

Guia docent

2400210 - 240MEI63 - Anàlisi i Control de Costos

Última modificació: 05/07/2025

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona
Unitat que imparteix: **Titulació:** MÀSTER UNIVERSITARI EN ENGINYERIA INDUSTRIAL (Pla 2025). (Assignatura optativa).
Curs: 2025 **Crèdits ECTS:** 5.0 **Idiomes:** Català

PROFESSORAT

Professorat responsable:

Altres:

CAPACITATS PRÈVIES

Coneixements sobre comptabilitat anàlitica bàsics

METODOLOGIES DOCENTS

- Classes teòriques magistrals (MD2): Explicació a l'aula mitjançant suport de diapositives. Les explicacions teòriques són contrastades amb casos pràctics i exemples de l'empresa real exposats per el propi professor/a o bé requerits de forma oral als alumnes.
- Pràctiques a classe (MD5): A les sessions de pràctiques es treballaran els coneixements adquirits en les classes teòriques, profunditzant en els aspectes relatius al càlcul de costos. Els estudiants hauran de resoldre els casos proposats pel professor/a i hauran de portar tot el material (apunts, calculadora, etc.) necessari. La solució del cas es planteja a la mateixa a l'aula i es discuteixen els aspectes més interessants, per tal d'obtenir una visió més generalista a la de la particular del cas exposat
- Treball autònom (Pràctiques individuals a entregar) (MD3): Per tal de garantir que a nivell individual es consoliden els coneixements adquirits, així com afavorir una avaluació continuada es plantejaran casos a resoldre i entregar de forma individual. L'esquema de resolució dels casos plantejats així com la seva resolució definitiva serà aportat per el professor/a
- Treball en grup (MD4): Durant el curs es desenvolupa un treball de disseny d'un sistema de costos per a una empresa. Cada grup a partir d'una empresa que ell proposa, va aplicant els diferents conceptes treballats durant el curs per tal d'acabar dissenyant un sistema de costos per activitats que li permeti calcular amb objectivitat el cost dels seus productes o serveis. Al final de curs s'ha d'exposar el treball a la resta de la classe. Els companys valoraran el treball des d'un punt de vista crític.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Comprendre els problemes més importants de la gestió empresarial i industrial en matèria de costos.

Entendre el funcionament, metodologia i eines del control de gestió. Saber fer un anàlisi crític dels sistemes de costos tradicionals i la conèixer les noves propostes de gestió així com les actuals tendències de càlcul de costos i control de gestió.

Objectius específics:

1. Entendre els mecanismes de càlcul i limitacions dels sistemes de costos tradicionals Full-Cost i Direct-Cost.
2. Entendre els aspectes metodològics i les contribucions que en l'àmbit de la gestió ha suposat l'aparició del sistemes de costos basats en les activitats.
3. Conèixer la normativa nacional i internacional que estableixen els criteris i procediments per calcular el cost dels productes i serveis de les empreses.
4. Classificar els costos en funció de diferents criteris contemplats per la comptabilitat interna.
5. Dominar la problemàtica de la classificació, quantificació i assignació dels recursos que configuren el cost dels productes i serveis.
6. Estudiar els conceptes necessaris per aplicar els sistemes de costos en funció del procés industrial i/o productiu de les organitzacions.
7. Analitzar el problema de l'assignació i la necessitat de buscar bases de referències, que de la forma més objectiva possible, permetin identificar factors amb productes.
8. Analitzar i interpretar la informació comptable interna, transmetent-la i informant a la direcció de l'empresa per la presa de decisions.
9. Dominar les tècniques, procediments i sistemes per calcular el cost lògic i raonable dels productes i serveis.
10. Controlar, supervisar i organitzar l'activitat empresarial interna, dissenyant i avaluant els processos productius existents, el factor humà, els recursos materials i béns capitals utilitzats.
11. Dissenyar, implantar i desenvolupar un sistema de comptabilitat de costos que permeti adoptar decisions per planificar situacions, organitzar recursos, dirigir persones cap a objectius i mesurar l'impacte sobre els resultats.
12. Introduir a l'alumne en el càlcul i anàlisi dels sistemes de costos preestablerts.
13. Capacitat per analitzar des de un punt de vista crític les limitacions que la informació presenta a causa de la subjectivitat inherent als processos d'assignació i les dificultats que poden presentar-se a l'hora de prendre decisions.

CONTINGUTS

1. L'ESTRATEGIA EMPRESARIAL I LA COMPTABILITAT DE GESTIÓ

Descripció:

L'activitat productiva de l'empresa.

Evolució de la Comptabilitat de Costos.

La situació actual i perspectives de la Comptabilitat de Costos.

Activitats vinculades:

Classes magistrals, pràctiques, qüestionari, preprojecte i examen final.

Dedicació: 7h

Grup gran/Teoria: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 2h

Aprenentatge autònom: 4h

2. ANÀLISI CRÍTIC DELS SISTEMES DE COSTOS TRADICIONALS

Descripció:

Concepte de cost, tipologia i despesa.

Classificació de costos.

Correspondència dels costos amb els ingressos. El resultat intern.

Repartiment primari i secundari. Tractament de les seccions principals, auxiliars i no operatives.

Introducció als models y estructures de costos i resultats .

El sistema de costos FULL-COST. Metodologia. Limitacions del model.

El sistema de costos DIRECT-COST .Metodologia. El Direct Cost i la presa de decisions. Limitacions del model.

Problemes específics del càlcul de costos: Concepte d'imputació racional, producció conjunta, producció en curs etc.

Activitats vinculades:

Classes magistrals, pràctiques, qüestionari, preprojecte i examen final.

Dedicació: 42h

Grup gran/Teoria: 9h

Grup mitjà/Pràctiques: 8h

Aprenentatge autònom: 25h

3. NOVES TENDENCIES DE LA COMPTABILITAT DE GESTIÓ

Descripció:

El model de costos ABC. Metodologia. Aspectes innovadors en la gestió estratègica. Cas pràctic

Activitats vinculades:

Classes magistrals, pràctiques, qüestionari, preprojecte i examen final.

Dedicació: 31h 30m

Grup gran/Teoria: 2h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 4h

Aprenentatge autònom: 25h

4. METODOLOGIA I ANÀLISI DELS SISTEMES DE COSTOS PRESSUPOSTATS

Descripció:

Els sistemes de costos estàndards

Els pressupostos rígids.

Els pressupostos flexibles

Activitats vinculades:

Classes magistrals, pràctiques, qüestionari, preprojecte i examen final.

Dedicació: 16h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup mitjà/Pràctiques: 4h

Aprenentatge autònom: 10h

5. LA COMPTABILITAT DE GESTIÓ.

Descripció:

La distinció entre Comptabilitat de Costos i Comptabilitat de Gestió.

La delimitació de la Comptabilitat de Gestió sota un plantejament actual.

Del centre comptable al centre de responsabilitat. Antecedents, centre comptable, centre de gestió i centre de responsabilitat.

La comptabilitat de costos amb criteris de comptabilitat de gestió.

Activitats vinculades:

Classes magistrals, pràctiques, qüestionari, preprojecte i examen final.

Dedicació: 10h 30m

Grup gran/Teoria: 2h

Grup mitjà/Pràctiques: 2h 30m

Aprenentatge autònom: 6h

6. CASOS PRÀCTICS

Descripció:

Explicació de diversos casos reals sobre el control i gestió de costos i com les empreses s'han adaptat als canvis que l'entorn els hi ha marcat.

Activitats vinculades:

Classes magistrals, pràctiques, qüestionari, preprojecte i examen final

Dedicació: 6h

Grup gran/Teoria: 4h

Grup mitjà/Pràctiques: 2h

ACTIVITATS

1. PRÀCTICA. CLASSIFICACIÓ DE COSTOS

Descripció:

Estudi de la classificació de costos i debat a classe sobre els límits d'aquesta classificació.

Material:

Llibre de pràctiques

Lliurament:

Es realitza a classe i no cal entregar-la.

Dedicació: 1h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

2. PRÀCTICA. APLICACIÓ DE MODELS ORGÀNICS I INORGÀNICS DE COSTOS I CÀLCULS BÀSICS DE COSTOS

Descripció:

Aplicació d'aquests dos models de costos.

A la vegada s'introduiran la valoració de magatzems i tipologies de costos.

Material:

Llibre de pràctiques

Lliurament:

Es realitza a classe i no cal entregar-la.

Dedicació: 2h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 2h 30m

3. PRÁCTICA. COMPARACIÓN DEL MODELO FC Y DC.

Descripció:

Aplicació dels dos models a diferents casos i anàlisi i comparació dels resultats obtinguts.

Material:

Llibre de pràctiques

Lliurament:

Es realitza a classe i no cal entregar-la.

Dedicació: 2h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 2h 30m

4. PRÀCTICA. APLICACIÓ DELS MODELS FC I DC AMB DIVERSES PROBLEMÀTIQUES.

Descripció:

Aplicació dels models amb problemàtiques com la producció en curs, producció conjunta i altres.

Material:

Llibre de pràctiques

Lliurament:

Es realitza a classe i no cal entregar-la.

Dedicació: 2h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 2h 30m

5. PRÀCTICA. PRESA DE DECISIONS

Descripció:

Aplicació sobre casos reals de com la problemàtica de càlcul de costos pot ajudar a prendre decisions estratègiques dins de l'empresa.

Material:

Llibre de pràctiques

Lliurament:

Es realitza a classe i no cal entregar-la.

Dedicació: 2h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 2h 30m

6. PRÀCTICA : APLICACIÓ DE FC I DC AMB PROBLEMÀTIQUES PARTICULARS.

Descripció:

Aplicació sobre un sistema de costos problemàtiques particulars com prestacions recíproques, subactivitat, producció en curs etc.

Material:

Llibre de pràctiques

Lliurament:

Es realitza a classe i no cal entregar-la.

Dedicació: 2h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 2h 30m

7. PRÀCTICA APLICACIÓ DEL SISTEMA ABC

Descripció:

Aplicació sobre diversos casos reals del sistema de costos basats en les activitats.

Material:

Llibre de pràctiques

Lliurament:

Es realitza a classe i no cal entregar-la.

Dedicació: 2h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 2h 30m

8. PRÀCTICA COSTOS ESTÀNDARDS I PRESSUPOSTOS

Descripció:

Aplicacions de la comptabilitat de gestió i control sobre casos reals. Càlcul interpretació sobre desviacions i mesures a prendre.

Material:

Llibre de pràctiques

Lliurament:

Es realitza a classe i no cal entregar-la.

Dedicació: 2h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 2h 30m

9. CLASSES MAGISTRALS. PRESENTACIÓ I INTRODUCCIÓ

Descripció:

Explicació de l'organització de l'assignatura i introducció al temari. Diferències entre CF i CA. Exemplificació i solució de cassos senzills.

Material:

Transparències de l'assignatura

Dedicació: 3h 30m

Grup gran/Teoria: 3h 30m

10. CLASSES MAGISTRALS. TIPUS DE COSTOS, MODELS ORGÀNICS I INORGÀNICS

Descripció:

Descripció: Classificació de costos, Correspondència dels costos amb els ingressos. El resultat intern. Repartiment primari i secundari. Tractament de les seccions principals, auxiliars i no operatives. Introducció als models y estructures de costos i resultats.

Material:

Transparències de l'assignatura

Dedicació: 8h

Grup gran/Teoria: 8h

11. CLASSES MAGISTRALS. MODELS FULL COST I DIRECT COST

Descripció:

El sistema de costos FULL-COST. Metodologia. Limitacions del model. El sistema de costos DIRECT-COST .Metodologia. El Direct Cost i la presa de decisions. Limitacions del model.

Problemes específics del càlcul de costos: Concepte d'imputació racional, producció conjunta, producció en curs etc.

Material:

Transparències de l'assignatura

Dedicació: 12h 30m

Grup gran/Teoria: 12h 30m

12. CLASSES MAGISTRALS. MODEL ABC

Descripció:

Descripció: El model de costos ABC. Metodologia. Aspectes innovadors en la gestió estratègica. Cas pràctic de càlcul.

Material:

Transparències de l'assignatura

Dedicació: 8h

Aprenentatge autònom: 5h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h 30m

Grup gran/Teoria: 1h 30m

13. CLASSES MAGISTRALS. COSTOS ESTÀNDARDS I PRESSPOSTOS RÍGIDS I FLEXIBLES.

Descripció:

Descripció: Anàlisi dels sistemes de costos estàndards, pressupostos rígids i pressupostos flexibles. Explicació i debat sobre el càlcul i interpretacions de les desviacions d'aquests models.

Material:

Transparències de l'assignatura

Dedicació: 5h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h 30m

Aprenentatge autònom: 2h 30m

Grup gran/Teoria: 1h

14. CLASSES MAGISTRALS. EXPLICACIÓ DE CASOS PRÀCTICS

Descripció:

Explicació de casos reals d'empreses i adaptació del model de negoci d'aquestes amb l'utilització de sistemes de control i gestió de costos explicats a l'assignatura

Material:

Transparències de l'assignatura i diversos articles.

Dedicació: 2h 30m

Grup gran/Teoria: 2h 30m

15 . QÜESTIONARI 1. QÜESTIONARI ONLINE VIA ATENEA.

Descripció:

Preguntes tipus tests sobre un cas específic que haurà de resoldre l'alumne de forma individual. Alhora es faran preguntes sobre la teoria explicada fins el moment i de totes les pràctiques fetes a l'assignatura.

Material:

Transparències i pràctiques fetes a classe.

Lliurament:

Via Atena el dia i l'hora pactada.

Dedicació: 4h

Activitats dirigides: 4h

16 . QÜESTIONARI 2. QÜESTIONARI ONLINE VIA ATENEA

Descripció:

Preguntes tipus tests sobre un cas específic que haurà de resoldre l'alumne de forma individual. Alhora es faran preguntes sobre la teoria explicada fins el moment i de totes les pràctiques fetes a l'assignatura

Material:

Transparències i pràctiques fetes a classe.

Lliurament:

Via Atena el dia i l'hora pactada

Dedicació: 4h

Activitats dirigides: 4h

18. PRESENTACIÓ PREPROJECTE.

Descripció:

Exposició del treball realitzat, simulant l'exposició a la Direcció General de l'empresa del sistema elaborat per l'alumne

Material:

Transparències, pràctiques fetes a classe i preprojecte realitzat per l'alumne

Lliurament:

Transparències, pràctiques fetes a classe i preprojecte realitzat per l'alumne

Dedicació: 8h

Grup gran/Teoria: 1h 30m

Aprenentatge autònom: 6h 30m

19. EXAMEN FINAL

Descripció:

Solució d'un cas pràctic similar a les pràctiques fetes a classe i una part de teoria tipus test i amb preguntes de desenvolupament sobre un tema concret.

Material:

Calculadora

Lliurament:

Dia marcat per Ordenació d'Estudis

Dedicació: 2h

Grup gran/Teoria: 2h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

- Participació en pràctiques: 10%
- Pràctiques individuals: 25%
- Preprojecte: 30%
- Examen final: 35%

La nota de l'examen de reavaluació substituirà la nota de l'examen escrit final

Es podran presentar a l'examen de reavaluació tots els estudiants que s'hagin presentat a l'examen final i hagin suspès l'assignatura

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

Es comunicaran a inici de curs

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Martín Peña, Francisco ; Ros Riera, Juan. Costes: contabilidad y gestión. Madrid: Centro de Estudios Financieros, cop. 2003. ISBN 8445411691.
- Sáez Torrecilla, Ángel; Fernández Fernández, Antonio; Gutiérrez Díaz, Gerardo. Contabilidad de costes y contabilidad de gestión . 2a ed. ampl. Madrid [etc.] : McGraw-Hill/Interamericana de España, cop. 2009. ISBN 9788448170943.
- Martín Peña, Francisco; Rocafort Nicolau, Alfredo. Comptabilitat de costos . Barcelona : UOC Universitat Oberta de Catalunya, 2010. ISBN 9788469285435.
- Llobet Dalmases, J. [Joan] i Romera Cruz, V. [Víctor].. Manual de comptabilitat de costos (1a. ed.). 2023. Fundació Universitat Oberta de Catalunya (FUOC)., 2023.
- Martín Peña, Francisco ; Rocafort Nicolau, Alfred. Comptabilitat de costos II. 4a ed. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, UOC, 2007.

Complementària:

- Kaplan, Robert S; Cooper, Robin. Coste y efecto : cómo usar el ABC, AMB y el ABB para mejorar la gestión, los procesos y la rentabilidad . Barcelona : Gestión 2000, 1999. ISBN 8480882786.
- Mallo Rodríguez, Carlos. Contabilidad de costos y estratégica de gestión . Madrid [etc.] : Prentice Hall, cop. 2000. ISBN 8483221551.
- Álvarez-Dardet Espejo, Concepción; Gutiérrez Hidalgo, Fernando. Contabilidad de gestión : profundización en el cálculo del coste y proceso de planificación y control . Madrid : Pirámide, cop. 2010. ISBN 9788436823554.
- Bragg, Steven M. Cost accounting fundamentals : essential concepts and examples. 7th edition. Centennial, CO: Accounting tools, [2022]. ISBN 9781642210842.
- Horngren, Charles T. [et al.]. Contabilidad de costos : un enfoque gerencial. 14a. ed. México: Pearson, 2012. ISBN 6073210264.